

Brüsszel, 2015.8.28.
COM(2015) 411 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK**

Liechtensteinre vonatkozó szektorális kiigazítások - Felülvizsgálat

1. BEVEZETÉS

Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: az EGT-megállapodás) személyek szabad mozgásáról szóló 15. jegyzőkönyve a meghatározott átmeneti időszakokra vonatkozóan megállapította, hogy Liechtenstein 1998. január 1-jéig fenntarthatja az új lakosokra vonatkozó mennyiségi korlátozásokat az EK tagállamok és más EFTA-államok állampolgárai tekintetében. Az EGT-Tanács 1995. március 10-i 1/95 határozata¹ az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásnak a Liechtensteini Hercegség tekintetében történő hatálybalépéséről magában foglalta az EGT-Tanácsnak a személyek szabad mozgásáról szóló külön nyilatkozatát. Ez az együttes nyilatkozat megállapítja, hogy az átmeneti időszak végén felül kell vizsgálni a 15. Jegyzőkönyvben előírt átmeneti rendelkezéseket, figyelembe véve Liechtenstein „sajátos földrajzi helyzetét”. Ugyanez a nyilatkozat bizonyos útmutatást nyújt arról, hogy mit jelent ez a sajátos helyzet: „Az EGT-Tanács elismeri, hogy Liechtensteinben a vidéki jellegű lakott terület nagyon kicsi, és szokatlanul nagy az állampolgársággal nem rendelkező lakosok és alkalmazottak aránya. Elismeri továbbá, hogy Liechtensteinnek létfontosságú érdeke nemzeti identitása megtartása.”

Az EGT-megállapodás személyek szabad mozgásáról szóló 15. jegyzőkönyvének lejártát követően Liechtenstein és az Európai Unió különleges szabályozást fogadott el 1999-ben. Ez a „szektorális kiigazítások” néven ismert szabályozás kezdetben a vegyes bizottság 191/1999 határozatában² szerepelt, azután belefoglalták az EGT-megállapodás V. (A munkavállalók szabad mozgása) és VIII. (Letelepedési jog) mellékletébe. A személyek szabad mozgása – a szektorális kiigazítások értelmében – Liechtensteinre is alkalmazandó. Azoknak az EGT-állampolgároknak, akik le kívánják telepedni Liechtensteinben, tartózkodási engedélyt kell beszerezniük. A kiigazítások minimális számot határoznak meg az EGT-állampolgárok számára évente kibocsátandó tartózkodási engedélyek tekintetében oly módon, hogy az országban tartózkodó EGT-állampolgárok száma évi nettó 1,75 %-kal (a gazdaságilag aktív személyek esetében), illetve évi nettó 0,5 %-kal (a gazdaságilag inaktív személyek esetében) emelkedjen³ a 1998-as állapothoz képest. A tartózkodási engedély azonban nem előfeltétele a munkavállalásnak Liechtensteinben.

---

¹ HL L 86., 1995.4.20., 58. o.

² AZ EGT Vegyes Bizottság 1999. december 17-i 191/1999 határozata az EGT-megállapodás VIII. mellékletének (Letelepedési jog) és V. mellékletének (A munkavállalók szabad mozgása) módosításáról.

³ VIII. melléklet (Letelepedési jog):

„II. cím

1. A Liechtensteinben gazdasági tevékenységet folytató izlandi, norvég vagy EU-tagállambeli állampolgárok számára adható tartózkodási engedélyek számát úgy kell meghatározni, hogy az 1998. január 1-jei szám legalább 1,75 %-ának megfelelő nettó emelkedés történjen az előző évhez képest.
[...]
2. A liechtensteini hatóságok a tartózkodási engedélyek kiadása során kerülnek a hátrányos megkülönböztetést és a verseny torzítását. A nettó növekedésnek megfelelő számú tartózkodási engedélyek felét egy olyan eljárás keretében kell kiadni, amely egyenlő esélyt biztosít valamennyi kérelmező számára.
3. Azok a lakóhellyel rendelkező személyek, akiknek tartózkodási engedélye rövid időre szól, és akik gazdasági tevékenységet végeznek, beletartoznak a kvótába.
[...]
A gazdasági tevékenységet folytató személyek számára adható, rövid időre szóló tartózkodási engedélyek száma legfeljebb 10 %-kal térhet el az 1997. évi számtól.

III. cím

Izland, Norvégia és az EU-tagállamok Liechtensteinben jogszerűen lakóhellyel rendelkező állampolgárainak hozzátartozói ugyanolyan érvényességű engedélyre jogosultak, mint azé a személyé, akinek a jogán jogosultak. Gazdasági

A 2004-es bővítés folyamán ez az eleinte öt évre elfogadott szabályozás meghosszabbításra került azzal a feltétellel, hogy ötévenként felül kell vizsgálni azt. A 2009-ben végrehajtott első felülvizsgálatot követően, 2014-ben második felülvizsgálat indult.

Ez a közlemény a felülvizsgálat részét képezi, és arra a kérdésre összpontosít, hogy Liechtenstein továbbra is alkalmazhatja-e az említett korlátozásokat az általa kiadott tartózkodási engedélyek száma tekintetében.

2. SZEKTORÁLIS KIIGAZÍTÁSOK A GYAKORLATBAN

Liechtenstein évente jelentést ad ki, hogy miként alkalmazza a kiigazításokat. Ezt követően megosztja a jelentést uniós partnereivel és az EFTA Felügyeleti Hatósággal. Az alábbi információk a Liechtenstein által 2014-ben benyújtott jelentésen alapulnak.

Liechtenstein hatóságai évente minimum 56 új tartózkodási engedélyt és kb. 300 új rövid időre szóló (legfeljebb 12 hónapos) tartózkodási engedélyt adhatnak ki a Liechtensteinben gazdasági tevékenységet folytató EGT-állampolgároknak. Liechtenstein évről évre teljesíti az új tartózkodási engedélyek kvótájával kapcsolatos kötelezettségeit. A rövid időre szóló tartózkodási engedélyek száma rendszerint 300 alatt marad. Kiegészítő kvóta áll rendelkezésre azon személyek számára, akik nem folytatnak gazdasági tevékenységet és le kívánnak telepedni Liechtensteinben. Ez a kvóta kb. 20 engedélyt jelent évente. Nincs olyan korlátozás, amely akadályozná, hogy a tartózkodási engedéllyel rendelkezők családtagjai csatlakozzanak házastársukhoz/családjukhoz és letelepedjenek Liechtensteinben. Az említetteknek jogában áll továbbá gazdasági tevékenységet folytatni.

Év	A gazdaságilag aktív személyek által benyújtott kérelmek száma	A gazdaságilag inaktív személyek által benyújtott kérelmek száma
2001	502	53
2002	516	45
2003	467	31
2004	500	24
2005	436	16
2006	555	26
2007	615	33
2008	801	44

---

tevékenységbe kezdhetnek, ebben az esetben a gazdasági tevékenységet folytató személyek tartózkodási engedélyeinek kvótájába számítanak bele.

V. cím

Azon személyek vonatkozásában, akik [...] le akarnak telepedni, a II. pontban említett számítási alapnak a 0,5 %-ában meghatározott, éves kiegészítő kvótát állapítanak meg.”

2009	657	33
2010	587	25
2011	598	41
2012	483	27
2013	464	16

A 2009-es felülvizsgálatot követően a különleges szabályozás változatlan maradt.

3. A 2014-ES FELÜLVIZSGÁLAT

A jelenlegi felülvizsgálati eljárás 2014-ben indult.

A Liechtenstein által megadott legutóbbi számadatok (lásd a fenti táblázatot) a 2008-as csúcsot követően jelentős csökkenést mutatnak a gazdaságilag aktív és inaktív személyek által benyújtott, tartózkodási engedély iránti kérelmek számában. A kérelmek száma mindazonáltal 16–23-szor magasabb a kiosztható minimális kvótánál, különösen a gazdaságilag aktív személyek tekintetében.

Az Európai Bizottság, az Európai Külügyi Szolgálat és Liechtenstein között a jelenlegi szabályok esetleges megváltoztatásáról szóló megbeszélések során Liechtenstein azzal érvelt, hogy befogadási képessége továbbra is meglehetősen korlátozott, és ez nem változott a felülvizsgálati időszak folyamán. Azzal is érvelt, hogy a Liechtensteint érintő szektorális kiigazításokról szóló közös nyilatkozat, amelyet csatoltak Horvátországnak az EGT-ben való részvételéről szóló 2014-es megállapodáshoz, alapjában újra megerősítette, hogy Liechtenstein befogadási képessége nem változott⁴. Liechtenstein ezért azt javasolta, hogy a Liechtensteinre vonatkozó különleges szabályozást hagyják változatlanul, és a következő felülvizsgálatot 2019 májusa előtt végezzék el.

A felülvizsgálat során a Bizottság értékelte, hogy történt-e változás Liechtenstein sajátos földrajzi jellegében és az EGT-Tanács 1/95 határozatában leírt körülményekben, nevezetesen, hogy a) Liechtensteinben a vidéki jellegű lakott terület nagyon kicsi; és b) Liechtensteinben szokatlanul nagy az állampolgársággal nem rendelkező lakosok és alkalmazottak aránya.

E vizsgálat eredményei a következők:

a) Liechtenstein területe továbbra is 160 négyzetkilométer;

b) Liechtenstein lakossága 36 925 fő. Az ország lakossága több mint 4 000 fővel gyarapodott a kiigazítások tekintetében referenciaévnak számító 1998 óta (32 227), továbbá kb. 1 300 fővel 2009

⁴ „A jelenlegi szerződő felek és az új szerződő fél,
[...]

- Megállapítva, hogy az EU- és EFTA-államok állampolgárai részéről továbbra is jelentős mértékű igény figyelhető meg a Liechtensteinben való letelepedés iránt, amely meghaladja a fent említett szektorális kiigazításokban meghatározott nettó letelepedési kvótát,
- Figyelembe véve, hogy Horvátország EGT-ben való részvétele azt eredményezi, hogy több állampolgár hivatkozhat az EGT-megállapodásban rögzített, a személyek szabad mozgáshoz való jogára,

Megállapodnak, hogy az EGT-megállapodás V. és VIII. mellékletében foglalt szektorális kiigazítások felülvizsgálata során kellő mértékben figyelembe veszik ezeket a tényeket, valamint Liechtenstein változatlan befogadási képességét.”

(35 851), az előző felülvizsgálat éve óta. Ez nem tűnik magasnak reálértéken, azonban 14 %-os, illetve kb. 3 %-os növekedésként értelmezhető. A külföldiek aránya szintén emelkedett: 2012-ben az előző évi 33,3 %-ról 33,5 %-ra; az érintettek fele EGT-állampolgár. A munkavállalók száma csaknem megegyezik a letelepedett lakosok számával (35 800 felett), 52 %-uk a szomszédos országokból ingázik.

Ezek a számok megerősíteni látszanak a sajátos földrajzi jelleget és Liechtenstein korlátozott befogadási képességét.

A tartózkodási engedélyek iránt – a megszerzésükkel járó nehézségek ellenére – mutatkozó jelentős mértékű igény legvalószínűbb magyarázata az lehet, hogy eltérő adójogszabályokat alkalmaznak a liechtensteini lakosokra vonatkozóan a nem belföldi illetőségű személyekhez képest. Amíg ezek a különbségek fennmaradnak, várható, hogy sok ember szeretné Liechtensteint hivatalos lakóhelyeként megadni, és ennek megfelelően a tartózkodási engedély iránti kérelmek száma magas marad, ami szükségessé teszi az évente kiadott engedélyek számára vonatkozó egyes korlátozások fenntartását.

A Tanács EFTA-munkacsoportját 2014. szeptember 5-én, majd ezt követően 2015. április 30-án tájékoztatták a kérdésről. Egyetlen tagállam sem adott hangot aggodalmának a jelenlegi szabályozás fenntartásával kapcsolatban.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A fentiek fényében, a Bizottság nem látja szükségesnek a jelenlegi szabályok megváltoztatását és úgy véli, hogy a szektorális kiigazítások rendelkezései változatlanok maradhatnak. E rendelkezések felülvizsgálatát 2019 májusa előtt el kell végezni.